

udtalte, at selv om Hovedsagen var at skaffe Statskassen den ublagte Million tilbage, maatte man dog ikke tilfidsætte Retfærdighedens Hensyn. Dette er en Udtalelse, som jeg fuldstændig kan tiltræde, men jeg troer rigtignok, at det ærede Medlem ved selve det Forslag, han har stillet, har fjernet sig langt videre fra Retfærdighedens Hensyn, end enten Regjeringens Forslag eller det af Udvalget stillede Forslag har gjort. Naar man med det ærede Medlem spørger om, hvilke Egne man har tænkt paa, dengang man vedtog Loven af 1861, hvilke Egne det egentlig er, der skulde betale Halvdelen af Expropriationsudgifterne, og det ærede Medlem saa sagde, at det ikke kan være Sognene, idet de ere for smaa, da er dette ganske rigtigt; men naar han dernæst sagde, at det vilde være at udstrække Begrebet Egn noget for vidt, hvis man tog Amtene, saa troer jeg ikke, at han har fuldstændig Ret deri. Jeg vil endog gaae videre, og jeg er gaaet videre i Lovudkastet, idet jeg har foreslaaet at udstrække Begrebet Egn til den hele Provinds. Jeg er selvfølgelig overbevist om, at man ikke ved at betegne „Egn“ paa denne Maade rammer det absolut Retfærdige, men den Uretfærdighed, som i ethvert Tilfælde vil være tilstede, hvad enten „Egn“ begrænses til Sogn, Amt eller Provinds, fordeles paa langt bredere Skuldre, naar man fordeles den paa Provindsen, end naar man søger paa en nogenlunde retfærdig Maade at fordele den paa Egne i snevrere Forstand. Ordføreren har allerede paavist, i hvilken Grad det ærede Medlems Hovedforslag er uretfærdigt og vilde falde uretfærdigt paa de enkelte Egne; jeg skal tillade mig at hde et lille yderligere Bidrag til Belysning heraf. Jeg maa forudsætte, at jeg ikke er i Besiddelse af fuldstændige Oplysninger om, hvorledes Expropriationsomkostningerne fordele sig paa samtlige Communer, gennem hvilke Jernbanerne gaae, men de Oplysninger, som foreligge mig, have efter min Mening tilstrækkeligt Omfang og ere tilstrækkelig nøiagtige til at afgjøre nærværende Spørgsmaal. Jeg vil saaledes gjøre Forsamlingen opmærksom paa, at Expropriationsomkostningerne i Nyborg vilde beløbe sig til en Sum af mellem 60 og 61,000 Rd., medens de i Nabobyen Odense, som dog

utvivlsomt har større Fordeel af Jernbanen end Nyborg, kun andrage mellem 33 og 34,000 Rd. Jeg vil endvidere gjøre opmærksom paa Forholdet mellem to andre Nabokjøbstæder, Aarhus og Randers, vel at mærke kun forsaavidt som Aarhus-Randers Banen berører dem, altsaa ganske bortset fra Aarhus-Standerborg Banen paa den ene Side og Randers-Hobro Banen paa den anden Side. Naar Hestebanerne medregnes paa begge Steder, hvilket jeg troer man med Rimelighed vil kunne gjøre, vil Forholdet mellem disse Kjøbstæder stille sig saaledes, at Expropriationsudgifterne for Aarhus omtrent ere 73,000 Rd., medens de for Randers kun ere mellem 21 og 22,000 Rd. Disse Tal vise vistnok tilstrækkelig, i hvilken Grad Forslaget vil ramme Nabokjøbstæderne ulige og ubilligt, og jeg turde sige: uretfærdigt. Et endnu mere strigende Misforhold kommer tilstede, naar man sammenligner de forstjellige Landcommuner. Der vil findes paa samme Stykke af Jernbanen, Aarhus-Randers-Viborg Banen, Sogne, hvor Expropriationsudgifterne andrage 11 til 12,000 Rd., saavel Sogne, der have en Station, som Sogne, der ikke have nogen Station, medens der ved Siden deraf findes andre Sogne, hvor Expropriationsudgifterne kun andrage ganske saa Hundrede Rigsdaler, og deriblandt idetmindste eet Sogn, hvori der findes en Hoved-Station. Saa strigende et Misforhold er der mellem, hvad Landcommunerne ville komme til at udrede i Forhold til den Nytte, de have af Banen, hvis man fulgte det ærede Medlems Forslag. Dersom jeg forstod det ærede Medlems Udtalelser ret, var hans Mening imidlertid nærmest den, at der her ved ham skulde indbringes et andet Grundlag for Discussionen end det, der forelaa gennem Regjeringsforslaget og de andre dertil stillede Forslag, og at, hvis den Hovedtanke, som han har udtrykt i sit Forslag, blev godkjendt af Thinget, skulde dette være Grundlaget for den yderligere Bearbejdelse, som han tænkte sig skulde finde Sted mellem denne og den næste Samling. Saaledes som jeg forstod den ærede Taler, taber selvfølgelig den i mine Tanker i Forslaget tilstedeværende store Uretfærdighed en stor Deel af sin Betydning. Jeg kan imidlertid dog ikke Andet end meget bestemt tilraade